

1991. évi XX. törvény

a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről

E törvény célja, hogy

- megállapítsa a helyi önkormányzati feladat- és hatáskörbe, a helyi önkormányzat szervei államigazgatási feladat- és hatáskörébe, továbbá a köztársasági megbízott, valamint a centrális alárendeltségű állami szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyeket;

- törvényi szinten szabályozza az önkormányzati feladat- és hatáskört megállapító alacsonyabb szintű jogszabályi rendelkezéseket, törvénnyel új feladatokat és hatásköröket állapítson meg;

- elvégezze az indokolt anyagi és eljárásjogi, valamint szervezettervezési korszerűsítéseket.

I. BELÜGYI IGAZGATÁS

1. §

2. §

3-9. §

Tűz elleni védekezés és polgári védelem

10-16. §

17. § (1)

(2)

Kommunális igazgatás

18. § A köztemetők létesítésével, bővítésével, fenntartásával, bezárásával, megszüntetésével, kiürítésével, újrahasználatba vételével, halotthamvasztó létesítésével kapcsolatos feladatok ellátásáról a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat gondoskodik.

19. §

20. § A települési folyékony hulladék leeresztő helyének kijelölésével, valamint a közcélú ártalmatlanító telep létesítésével kapcsolatos feladatokat a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat képviselőtestülete látja el, külön jogszabály rendelkezésének megfelelően.

21. § A közterület tisztántartásával és a lomtalanítási akciókkal kapcsolatos feladatok ellátásáról a települési, a fővárosban a fővárosi önkormányzat képviselőtestülete gondoskodik, külön jogszabály rendelkezéseinek megfelelően.

22-29. §

30-31. §

32-33. §

34-35. §

36-37. §

II. FÖLDMŰVELÉSÜGYI IGAZGATÁS

38. §

39. § (1) A települési önkormányzat képviselőtestülete hatáskörébe tartozik:

a) az újrahasznosításra alkalmassá tett állami tulajdonban lévő földnek a települési önkormányzat tulajdonába való ingyenes átvétele;

b)

(2) A helyi önkormányzat képviselőtestülete hatáskörébe tartozik a települési megyei, fővárosi térképészeti határkiigazítás véleményezése, valamint a jogszabályban meghatározott körben a földrajzi nevek megállapítása, megváltoztatása.

40. §

41-42. §

III. ÉPÍTÉSÜGYI IGAZGATÁS

43. § A külön jogszabályban meghatározott jegyző ellátja az elsőfokú építésügyi hatósági feladatokat. Építésügyi feladat- és hatáskörét és a feladatellátás feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

IV. IGAZSÁGÜGY

44-64. §

V. IPARI ÉS KERESKEDELMI IGAZGATÁS

65. § (1) A fővárosi, a megyei és megyei jogú városi önkormányzat közgyűlése előzetesen véleményezi a területét érintő, külön jogszabályban meghatározott villamos energia korlátozás sorrendjének megállapítását.

(2) A fővárosi, a megyei és megyei jogú városi önkormányzat közgyűlése a területfejlesztési koncepció alapján elkészíteti területe külön jogszabályban meghatározott energiaellátási tanulmányát.

(3)

66. § A fővárosi, a megyei önkormányzat közgyűlése

a) összehangolja - a kiemelt üdülőkörzetek kivételével - az idegenforgalom területi érdekeit az országos érdekekkel, gondoskodik az idegenforgalmi értékek feltárásáról, bemutatásáról, propagálásáról;

b) véleményt nyilvánít a kiemelt üdülőkörzetek fejlesztési koncepciójáról, programjáról;

c) összehangolja az idegenforgalom helyi fejlesztését, és elemzi a terület idegenforgalmának alakulását.

67. § A helyi önkormányzat a piaci zavarok megelőzése céljából figyelemmel kíséri a piaci viszonyokat, intézkedést kezdeményez.

68. § A külön jogszabályban meghatározott jegyző ellátja az üzletek működésével, nyitva tartásával és tevékenységének ellenőrzésével, valamint a telepengedélyezéssel és a telep létesítésének bejelentésével kapcsolatos elsőfokú hatósági feladatokat. A feladat- és hatáskört és a feladatellátás feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

69-70. §

71-72. §

73. §

VI. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI IGAZGATÁS

74-83. §

Környezet- és természetvédelem

84. §

85. § (1) A települési önkormányzat képviselőtestületének feladat- és hatáskörébe tartozik:

a)-b)

c)-e)

f)-h)

i) az önkormányzati környezetvédelmi alappal való rendelkezés és gazdálkodás.

(2)

(3) A jegyző környezet- és természetvédelmi - különösen a parlagfű elleni közérdekű védekezéssel és a zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos - feladat- és hatáskörét a Kormány rendeletben állapítja meg.

VII. KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI ÉS VÍZÜGYI IGAZGATÁS

86-91. §

Közlekedés

92. § (1)-(8)

(9)-(10)

93-95. §

VIII. MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI IGAZGATÁS

96-106. §

Közművelődési, közgyűjteményi, művészeti tevékenység, testnevelés és sport

107-108. §

109. § (1) Művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselőtestülete, Budapesten fővárosi tulajdonú közterület vagy épület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közterület vagy épület esetében a kerületi önkormányzat képviselőtestülete dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról.

(2) A döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.

(3) Nem önkormányzati tulajdonú épületen lévő művészeti alkotásokat az illetékes önkormányzat képviselőtestülete - szakvélemény kikérésével - védeni köteles, új elhelyezés esetén véleményezési joga van.

110. §

111. § (1) A közművelődési, közgyűjteményi és művészeti tevékenységekkel kapcsolatos helyi irányítási, ellenőrzési feladatokat a képviselőtestület, illetőleg a közgyűlés látja el.

(2) A képviselőtestület, illetőleg a közgyűlés az önkormányzati közművelődési, közgyűjteményi, művészeti, egyéb szervezetek tekintetében a fenntartással és működtetéssel kapcsolatos feladatokat lát el.

112. §

113. § A fenntartó és a fővárosi közgyűlés jóváhagyja a megyei, fővárosi múzeumi szervezet éves munkatervét és költségvetési előirányzatát.

114. §

115. § A helyi önkormányzat egyetértési jogot gyakorol a megszűnt múzeuma anyagának elhelyezésére szolgáló más közgyűjtemény kijelölésével kapcsolatban.

116. § A helyi önkormányzat képviselőtestülete, közgyűlése jóváhagyja az önkormányzati levéltár munkatervét, illetőleg beszámolóját.

117. §

118. § A helyi önkormányzat a külön jogszabályban meghatározottak szerint véleményezési jogot gyakorol az önkormányzati levéltári anyag végleges átadásával kapcsolatban, illetve egyetértési jogot gyakorol a megszűnő önkormányzati levéltár anyagának elhelyezésével kapcsolatban.

119. § A helyi önkormányzat képviselőtestülete, közgyűlése a külön jogszabályban meghatározottak szerint határoz az önkormányzat által fenntartott közművelődési, közgyűjteményi és művészeti intézmények elnevezéséről.

120. § A helyi önkormányzat a tulajdonában levő kulturális javak, illetőleg levéltári anyag tekintetében a vagyon feletti rendelkezési jogát a külön jogszabályoknak a rendelkezési jog korlátozására irányuló szabályai szerint gyakorolhatja.

121. § A települési önkormányzat és a megye önkormányzatának önként vállalt feladata lehet különösen

a) a közösségi kulturális hagyományok és értékek ápolásának, a művelődésre, társaséletre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása;

b) a művészeti intézmények, továbbá a lakosság művészeti kezdeményezéseinek, önszerveződéseinek támogatása, a művészi alkotó munka feltételeinek javítása és a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése;

c)

122-125. §

126. §

127. §

128. §

IX. NÉPJÓLÉTI IGAZGATÁS

Az önkormányzatok kötelező egészségügyi, szociális alap- és többletfeladatai

129. §

130. §

131. §

132. § (1) A helyi önkormányzat a tulajdonában lévő gyermek- és ifjúságvédelmi intézmények és szolgálatok, ellátási területe és az ellátási kötelezettségének terjedelme - ha az önkormányzatok eltérően nem állapodtak meg - azonos az Ötv. hatálybalépésekor fennállott ellátási területével és ellátási kötelezettségének terjedelmével.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott megállapodás alapján az eddigi ellátó intézmény ellátási területe és kötelezettsége csak a megállapodást követő év január 1-jétől csökkenthető. A megállapodásról az ellátást biztosító önkormányzatot és intézményt, valamint - amennyiben a feladat pénzellátását nem az önkormányzat biztosítja - a pénzellátást biztosító szervet legkésőbb szeptember 1-jéig kell tájékoztatni.

(3)

(4)

133. § A helyi önkormányzat képviselőtestületének (közgyűlésének) szociális és egészségügyi feladata és hatásköre:

a) évente megállapítja a tulajdonában lévő gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekben fizetendő étellemezési térítési díjak csökkentését, illetve elengedését lehetővé tevő előirányzatot;

b) dönt a külföldi állampolgárok betegellátási díjának mérsékléséről, elengedéséről;

c) évente megállapítja a tulajdonában lévő gyermek- és ifjúsági intézményekben fizetendő étellemezési térítési díjak csökkentését, illetve elengedését lehetővé tevő előirányzatot;

d)

e)

134. §

135. § A települési képviselőtestület szociális, egészségügyi, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatai:

a)-e)

f)-k)

l)

m)

n)

o) megállapítja a társadalmi gondozók, valamint az idősek klubjában orvosi munkát végző díjazását;

p)-s)

t)

136. §

137. §

X. PÉNZÜGYI IGAZGATÁS

138. § (1) A képviselőtestület gazdálkodási feladata és hatásköre:

a) meghatározza a helyi önkormányzat gazdasági programját;

b) megalkotja a helyi önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletet, illetve az ahhoz kapcsolódó egyéb rendeleteket;

c) dönt az általános- és céltartalékok felhasználásáról;

d) rendeletet alkot az önkormányzat költségvetésének módosításáról;

e) dönt az általa meghatározott értékhatár feletti hitelfelvételről, kötvénykibocsátásról;

f) dönt a helyi önkormányzati költségvetési szervek, illetve vállalatok alapításáról, átszervezéséről és megszüntetéséről;

g) meghatározott időszakonként áttekinti az általa alapított és fenntartott költségvetési szervek ellenőrzésének tapasztalatait;

h) dönt a címzett, illetve céltámogatások igényléséről;

i) dönt a kormányzati terület- és településfejlesztési célokat szolgáló eszközök igénybeviteléről és az ehhez kapcsolódó helyi feladatokról;

j) elfogadja az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás szabályait;

k) elfogadja a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadás), ennek keretében elfogadja a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását;

l) megalkotja az átmeneti gazdálkodásról szóló rendeletet;

m) dönt a menetrend szerinti személyszállítás (autóbusz, villamos, fogaskerekű, trolibusz, metró, földalatti) és a helyi érdekű vasút díjairól, figyelemmel a szociálpolitikai jellegű utazási kedvezményekről szóló jogszabályi rendelkezésekre;

n) dönt a helyi önkormányzat tulajdonában levő lakások béréről, az 1989. január 1. előtt keletkezett és az ártörvény hatálybalépésekor fennálló bérleti jogviszony keretében hasznosított, egyéb tulajdonban lévő lakások béréről és a nem fegyveres testület kezelésében lévő ingatlanon létesített fegyveres testületi szolgálati lakások béréről;

o) dönt az önkormányzati tulajdonban lévő lakások értékesítési feltételeiről;

p) dönt mindazoknak a közösségi szolgáltatásoknak a támogatásáról, amelyeket nem helyi önkormányzati költségvetési szervek útján végeztek;

r) dönt a költségvetési szerv alapításáról, annak gazdálkodási jogköréről, alaptervékenység keretében ellátandó feladatáról és kiegészítő vállalkozási tevékenységéről.

(2) A képviselőtestület adóügyi feladata és hatásköre:

a) megállapítja - a jogszabály keretei között - közművesítési fokonként a telekadó tételeket;

b) mellőzheti a telekadó tételek megállapítását a nem fejlődő települések (településrészek) esetében;

c) megállapítja a magánszemélyek földadójának tételeit az országos adótételek alsó és felső határa között;

d) a magánszemélyek földadójának tételeit az átlagosnál kedvezőbb gazdasági adottságok esetén az országos adótételek felső határánál legfeljebb 30%-kal magasabb mértékben határozza meg;

e) elemi kár mértékének megállapítására kárbecslő bizottságot hoz létre;

f) meghatározza a házadóban az alapadót növelő és csökkentő tényezőket, valamint az övezeti besorolást;

g) megállapítja a nem lakás céljára szolgáló építmények adójában az övezeti besorolást, valamint az alapadót növelő és csökkentő körülményeket;

h) megállapítja - a gépjárműadóóról szóló törvény keretei között - a belföldi gépjárműadó tételeit.

(3) A települési önkormányzat képviselőtestülete:

a) helyi adókat vezethet be;

b) meghatározza a helyi adó illetékességi területén történő bevezetésének időpontját és időtartamát határozott vagy határozatlan időre;

c) megállapítja - a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő-képességéhez igazodóan a helyi adókról szóló törvényben meghatározott felső (adómaximum) határookra figyelemmel - a működési területén bevezetett helyi adók mértékét;

d) döntése szerint bővíti a helyi adókról szóló törvényben megfogalmazott mentességi és kedvezményi szabályokat;

e) meghatározza - a helyi adókról és az adózás rendjéről szóló törvények keretei között - illetékességi területén a helyi adózás részletes szabályait;

f) építmény- és telekadó bevezetése esetén meghatározza az adóalap megállapításának módját;

g) a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást;

h) tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

i)

139. § (1) A polgármester gazdálkodási feladata és hatásköre:

a) a képviselőtestület elé terjeszti a gazdaság programtervezetét, a költségvetési koncepciót, a költségvetési rendelet, illetve az azt megalapozó egyéb rendeletek tervezetét;

b) gondoskodik a helyi önkormányzat költségvetésének végrehajtásáról;

c) tájékoztatja a képviselőtestületet az önkormányzat évközi gazdálkodásáról, a költségvetési előirányzatok alakulásáról, a költségvetés egyensúlyi helyzetéről;

d) a helyi önkormányzat nevében kötelezettséget vállalhat, erre más személyt is felhatalmazhat;

e) a képviselőtestület elé terjeszti az éves költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadást);

f) szükség esetén a képviselőtestület elé terjeszti az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet tervezetét.

(2) A polgármester

a) a helyi önkormányzat öröklés, illetve a vagyonról történő lemondás esetén dönt az öröklés, illetve a vagyon elfogadásáról, elfogadás esetén intézkedik annak átvételéről;

b) az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás, illetőleg következményeinek az elhárítása érdekében (veszélyhelyzetben) a helyi önkormányzat költségvetése körében átmeneti intézkedést hozhat, amelyről a képviselőtestület legközelebbi ülésén be kell számolnia.

140. § (1) A jegyző gazdálkodási feladata és hatásköre:

a) elkészíti a helyi önkormányzat gazdasági programtervezeteit, a költségvetéséről szóló koncepciót, majd a költségvetési törvény elfogadása után a költségvetési rendelet, illetve az ahhoz kapcsolódó, azt megalapozó rendeletek tervezetét;

b) a helyi önkormányzat elfogadott költségvetéséről információt szolgáltat a központi költségvetés számára;

c) kialakítja a saját, valamint intézményei számviteli rendjét a költségvetési szervekre vonatkozó előírások alapján;

d) az államháztartás igényeinek megfelelően havi, féléves, háromnegyedéves és éves információt szolgáltat;

e) ellátja az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügy-gazdasági ellenőrzését;

f) ellátja a polgármesteri hivatal, mint költségvetési szerv operatív gazdálkodási feladatai irányítását a képviselőtestület felhatalmázása alapján;

g) az önkormányzat költségvetési rendeletének megfelelően gondoskodik a költségvetési szervek pénzellátásáról;

h) elkészíti az éves költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadást), s ennek keretében elszámol a normatív költségvetési hozzájárulásokkal;

i) szükség esetén előkészíti az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelettervezetét;

j) részt vesz az önkormányzatot érintő térségi fejlesztési programok megalapozásában, véleményezésében, koordinálja a programok végrehajtásának helyi feladatait, információt szolgáltat azok megvalósításáról;

k) a kötelezettségvállalást ellenjegyzzi, erre más személyt is felhatalmazhat.

(2) A jegyző adóügyi feladata és hatásköre:

a) biztosítja a hatáskörébe utalt a helyi és a központi adójogszabályok területén való érvényesítést;

b) előkészíti a központi adójogszabályokból eredő helyi képviselőtestületi rendeletalkotást, így a - képviselőtestület döntése alapján bevezetendő - helyi adórendeletet;

c) biztosítja a helyi adókról szóló törvény, illetve a képviselőtestület adózással kapcsolatos rendeleteinek végrehajtását;

d) külön jogszabály rendelkezése alapján, az ügyfél kérelmére vagy hatóság megkeresésére kiállítja, illetőleg megküldi az adó- és értékbizonyítványt;

e) intézi a hatáskörébe tartozó központi adókkal, valamint a helyi adókkal összefüggő bejelentéseket, kérelmeket, teljesíti a hatáskörébe tartozó ügyekkel kapcsolatos megkereséseket, megkeresésre környezettanulmányt készít;

f) előkészíti a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó méltányossági ügyeket;

g) határozati és egyéb intézkedése elleni fellebbezéseket - ha döntését saját hatáskörében nem módosítja, vagy nem vonja vissza - felterjeszti az elbírálásra jogosult szervezethez;

h) az önkormányzat gazdálkodásának megalapozásához bevételi javaslatokat dolgoz ki;

i) tájékoztatja a település lakosságát és a gazdálkodó szervezeteket adókötelezettségük teljesítésének elősegítése érdekében az adójogszabályok előírásairól;

j) ellenőrzi az adójogszabályok érvényesülését, az adókötelezettség teljesítését, valamint az adó befizetések és elszámolások helyességét;

k) működési területén ellátja a hatáskörébe tartozó adók kivetésével, közlésével, nyilvántartásával, beszédésével, behajtásával, kezelésével, elszámolásával, ellenőrzésével és az információ-szolgáltatással kapcsolatos feladatokat;

- l)* az adókötelezettség megállapítása érdekében adatokat gyűjt, tájékoztatást kér, helyszíni szemlét tart;
- m)* az adójogszabályokban meghatározott esetekben elvégzi az adókimvetést;
- n)* felhívja az adóalanyokat az adókötelezettség időben történő teljesítésére;
- o)* megindítja az adóbehajtási eljárást a jogerősen megállapított és a késedelmi pótlék mentes fizetési határidőben nem teljesített adótartozásokra, illetőleg a szabályszerűen behajtásra kimutatott más köztartozásokra;
- p)* adóbehajtás során érvényesíti az egyetemlegesség szabályait, külön jogszabályban meghatározott feltételek esetén gondoskodik az adótartozás jelzálogjogi biztosításáról;
- r)* jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén behajthatatlanság címén vagy a behajtáshoz való jog elévülése miatt törli a köztartozást, illetőleg megkeresi eziránt a behajtást kérő szervet. A behajthatatlanság címén törölt adótartozást újból előírja, ha az - a behajtáshoz való jog elévülésén belül - végrehajthatóvá válik;
- s)* vezeti a jogszabályokban előírt nyilvántartásokat, kimutatásokat és az információszolgáltatás meghatározott rendje keretében adatokat, beszámolókat készít és továbbít.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott adóügyi feladatok ellátásához szükséges első fokú hatósági jogkörben a település jegyzője jár el.

141-142. §**143. §****144. §****VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

145. § (1) E törvényben meghatározott kötelező közszolgáltatást szolgáló - az Ötv. 107. § (2) bekezdés alapján önkormányzati tulajdonba került - vagyont (vagyonrészt) a közszolgáltatásra kötelezett önkormányzat részére a vagyon eredeti rendeltetésének megfelelő használatra kell átadni, ha a tulajdonos önkormányzat a törvényben más önkormányzat részére kötelezően előírt közszolgáltatást önként nem vállalja.

(2) Ha a körzeti közszolgáltatást nyújtó - az Ötv. 107. § alapján önkormányzati tulajdonba került - intézmény tulajdonosa a körzeti feladat ellátását nem vállalja, az intézmény vagyonát köteles használatra a feladat ellátására vállalkozó önkormányzatnak, illetve más szervnek átadni.

(3) Az Ötv. 107. § alapján önkormányzati tulajdonban lévő azt a vagyont (vagyonrészt), amely nem saját részére törvényben meghatározott feladat, vagy nem a polgármester, a jegyző számára törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott feladat, hatáskör gyakorlását szolgálja - ha az más szerv jogszabályban előírt feladatának ellátásához szükséges - a miniszter vagy a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére a feladatot ellátó szerv használatába kell átadni.

(4) Az (1)-(3) bekezdésen alapuló használat térítésmentes.

(5) Az ingatlan vagyonnak és az Ötv. 107. § (1) bekezdésének *d)* pontjában említett intézmények ingó vagyonának használatra való átadásáról - vita esetén - a fővárosi és megyei kormányhivatal dönt.

146. § Ahol jogszabály a "községi, nagyközségi" megjelölést használt, azon egységesen a "község" megjelölést kell érteni.

147. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

(2)

148. § Az önkormányzati képviselő-testület hatósági feladatokat ellátó szervei, feladataik ellátása céljából - külön törvény rendelkezései szerint - közvetlenül hozzáférnek a személy- és lakcímnnyilvántartás rendszeréhez.